

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2020. : kratki vodič

Other document types / Ostale vrste dokumenata

Publication year / Godina izdavanja: **2021**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:242:686362>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International/Imenovanje-Nekomercijalno-Bez prerada 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-06-13**

Repository / Repozitorij:

[Institute of Public Finance Repository](#)

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2020.

Kratki vodič

Srpanj, 2021.

NAKLADNIK

Grad Zagreb, Trg S. Radića 1, Zagreb

ZA NAKLADNIKA

Gradski ured za financije Grada Zagreba

PRIREADIO

Institut za javne financije, Zagreb

GRAFIČKI DIZAJN I PRIPREMA

Bachrach & Krištofić

NJI₃

ISBN 978-953-8319-13-6

Svrha je ovog kratkog vodiča ponuditi građanima najosnovnije informacije o izvršenju proračuna Grada Zagreba za 2020. i potaknuti ih da prate proračun i komuniciraju s gradskim vlastima. Na mrežnim stranicama Grada dostupan je cjelovit prijedlog [Godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna Grada Zagreba za 2020.](#), a kao pomoć za razumijevanje tog izvještaja i gradskog proračunskog procesa općenito, može poslužiti i [Vodič kroz proračun Grada Zagreba](#) (s općim informacijama o gradskom proračunu i proračunskom procesu).

Gradska skupština je 10. prosinca 2019. izglasala [Proračun za 2020.](#) kojim su planirani ukupni prihodi od 11,95 mlrd. kn, te ukupni rashodi od 11,72 mlrd. kn.

U skladu s izmjenama [Zakona o proračunu](#), od 2016. gradski proračun obuhvaća i vlastite i namjenske prihode svih gradskih proračunskih korisnika, kao i rashode koji se financiraju iz tih prihoda. Od 2020. se u gradski proračun na rashodnoj strani uključuju i sredstva za bruto plaće, doprinose i ostale rashode za zaposlenike osnovnih i srednjih škola, koja se osiguravaju iz državnog proračuna, a na prihodnoj se strani taj isti iznos prikazuje kao sredstva pomoći proračunskim korisnicima iz državnog proračuna.

Zbog izvanredne epidemiološke situacije i s njom povezanih [Vladinih i gradskih](#) mjera, tijekom 2020. smanjivali su se gradski prihodi i povećavali rashodi za zdravstvo. Stoga je Gradonačelnik 18. ožujka 2020. donio [Zaključak o preraspodjeli sredstava planiranih u Proračunu Grada Zagreba za 2020.](#) kojim je Gradskom uredu za zdravstvo osigurano 16 mil. kn za nabavu potrebnih sredstava i opreme, te [pet Zaključaka o korištenju sredstava proračunske zalihe](#) za opremu i potrošni materijal Nastavnom zavodu za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" u iznosu od 3,9 mil. kn.

preraspodjela proračunskih sredstava
ako se tijekom godine nepredviđeni ili nedovoljno predviđeni rashodi ili izdatci ne mogu podmiriti u okviru planiranih sredstava, Gradonačelnik može, na prijedlog Gradskog ureda za financije i gradskoga upravnog tijela, odlučiti o tome da se oni podmire preraspodjelom proračunskih sredstava. Zakon o proračunu (čl. 46.) dopušta tijekom godine – uz Gradonačelnikovo odobrenje – preraspodjelu ukupno izglasanih proračunskih sredstava. Preraspodijeliti se može najviše 5% rashoda i izdataka pojedine proračunske stavke. Iznimno je moguće preraspodijeliti i do 15% pojedine stavke, ako se time osigurava povećanje nacionalnog udjela u projektima koje sufinancira EU.

gradska upravna tijela uredi, zavodi i službe koje obavljaju poslove za koje je Grad nadležan.

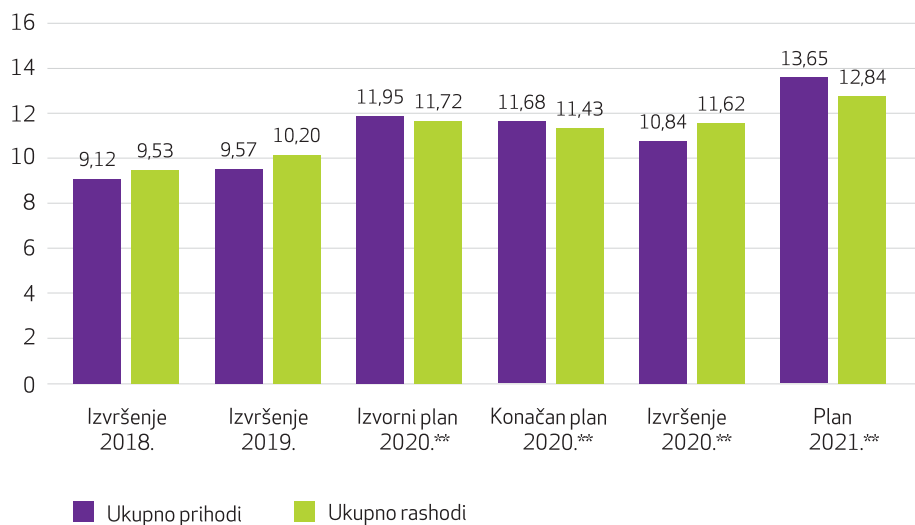
Temeljem Vladina [Zaključka o ograničavanju rashoda proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna zbog promjene gospodarskih okolnosti uslijed epidemije koronavirusa od 2. travnja 2020.](#), Gradonačelnik je donio i [Mjere privremene obustave izvršavanja Proračuna Grada Zagreba za 2020.](#) Te su mjere bile na snazi od 10. travnja do 25. svibnja 2020. i njima su bili ograničeni svi rashodi i izdatci koji nisu neophodni za obavljanje osnovnih poslova i funkcija proračunskih korisnika i gradske uprave.

Gradska skupština je u lipnju 2020. usvojila rebalans, tj. [Odluku o izmjenama i dopunama Proračuna Grada Zagreba za 2020.](#), kojom su prihodi proračuna smanjeni za 267 mil. kn (2,2%) na 11,68 mlrd. kn, a rashodi za 301 mil. kn (2,6%) na 11,42 mlrd. kn. Tim su rebalansom smanjene stavke koje nisu nužne za nesmetano funkcioniranje Grada, uz istovremeno osiguravanje sredstava za suzbijanje epidemije u iznosu od 43,2 mil. kn, kao i za saniranje posljedica potresa u iznosu od oko 113,8 mil. kn.

Radi usklađivanja planiranih rashoda s potrebama **gradskih upravnih tijela**, gradonačelnik je do kraja 2020. dodatno u dva navrata – 30. studenog i 31. prosinca – donio [zaključke o preraspodjeli sredstava u gradskom proračunu](#), kojima se, međutim, nije mijenjao ukupan iznos gradskog proračuna. U tekstu koji slijedi uspoređeno je izvršenje proračuna za 2020. s **izvornim planom** proračuna za 2020. (od 10. prosinca 2019.) i **konačnim planom** proračuna za 2020. (nakon uključene preraspodjele od 31. prosinca 2020.).

OSTVARENI PRIHODI I RASHODI

Ostvareni prihodi proračuna Grada Zagreba u 2020. **iznose 10,84 mlrd. kn, a rashodi 11,62 mlrd. kn** (grafikon 1). **U odnosu na izvorni plan proračuna** ostvareni su prihodi niži za 1,1 mlrd. kn (9,2%), a rashodi za 107 mil. kn (0,9%). **U odnosu na konačan plan proračuna** ostvareni prihodi su niži za 836 mil. kn (7,2%), a rashodi su veći za 190 mil. kn (1,7%).

Grafikon 1: Prihodi i rashodi proračuna Grada Zagreba, 2018.–21. (u mlrd. kn)*

* S vlastitim i **namjenskim prihodima** proračunskih korisnika i rashodima financiranim iz tih prihoda.

** Od 2020. u plan proračuna uključena su sredstva za bruto plaće, doprinose i ostale rashode za zaposlenike osnovnih i srednjih škola koja se osiguravaju iz državnog proračuna. Stoga se u gradski proračun na rashodnoj strani uključuju i spomenuti rashodi, a na prihodnoj se strani taj iznos prikazuje kao sredstva pomoći proračunskim korisnicima iz državnog proračuna.

namjenski prihodi prihodi za koji je unaprijed utvrđena svrha trošenja. Primjerice, prihodi od komunalne naknade troše se na održavanje i građenje komunalne infrastrukture Grada, kao i financiranje obavljanja komunalnih djelatnosti poput odvodnje atmosferskih voda.

Gradski proračun sadrži sve **prihode i rashode 330 gradskih proračunskih korisnika**, odnosno institucija koje je Grad osnovao, koje većim dijelom financira i koje su navedene u [Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika](#). To su, primjerice, javnozdravstvene ustanove (domovi zdravlja, poliklinike, bolnice, zavodi), predškolske, osnovnoškolske i srednjoškolske ustanove, ustanove u kulturi, ustanove socijalne skrbi, Javna vatrogasna postrojba, Zavod za prostorno uređenje, Javna ustanova Maksimir, Zoološki vrt, Ustanova Upravljanje sportskim objektima i Razvojna agencija Zagreb za koordinaciju i poticanje regionalnog razvoja.

Svaka je zaposlena osoba 2020. u gradski proračun prosječno mjesečno uplatila oko 966 kn poreza i prireza na dohodak.

decentralizirane funkcije odgovornost za dio određenih javnih usluga (osnovno i srednje školstvo, zdravstvo, socijalna skrb i vatrogastvo) koje je država prenijela na određene županije, gradove i općine, određivši za to i dodatne oblike financiranja.

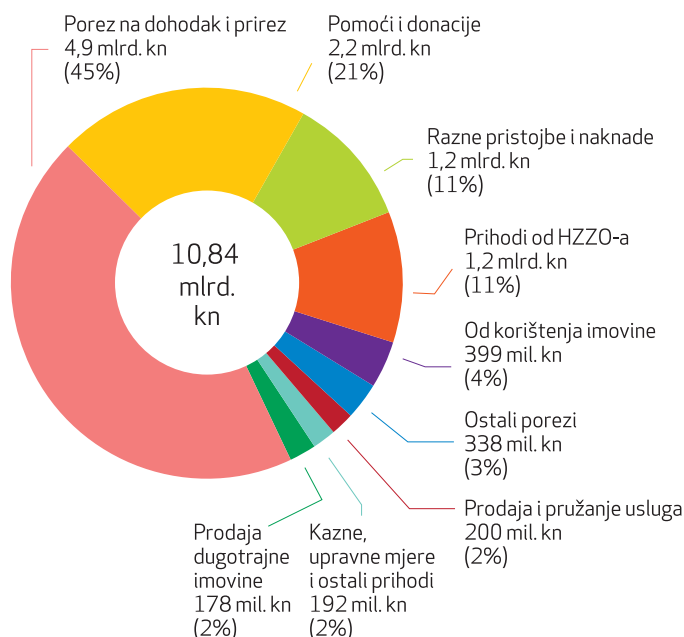
OSTVARENI PRIHODI

Ukupni ostvareni prihodi u 2020. iznose 10,84 mlrd. kn (grafikon 2), od čega je 45% prikupljeno od **poreza i prireza na dohodak (4,9 mlrd. kn)**. Slijede **prihodi od pomoći i donacija** (2,2 mlrd. kn, 21%), koje se **najvećim dijelom** (ukupno 1,67 mlrd. kn) odnose na pomoći za bruto plaće, doprinose i ostale rashode **za zaposlenike osnovnih i srednjih škola** koje su 2020. po prvi puta uključene u gradski proračun, sukladno Uputama za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Dodatno je iz proračuna središnje države Gradu uplaćeno 282,2 mil. kn ostalih pomoći, od čega se 129,7 mil. kn odnosi na kompenzaciju manje ostvarenih prihoda od poreza na dohodak, 61 mil. kn na pomoći izravnjanja za **decentralizirane funkcije**, 28,5 mil. kn za subvencioniranje najamnine za Arenu, 15,5 mil. kn za izgradnju rotora Remetinec, 14,3 mil. kn za subvencioniranje međumjesnog javnog prijevoza učenika, 10,7 mil. kn za izbore za Europski parlament, itd. Pomoći iz **EU fondova i međunarodnih organizacija** ostvarene su u iznosu od 231 mil. kn, a odnose se na sljedeće projekte: Rotor Remetinec (88,3 mil. kn), prenamjena prostora u Vlačkoj (18 mil. kn), energetska obnova zgrada javne namjene (15,4 mil. kn), Zagreb Energy Efficient City – **ZagEE** (14,7 mil. kn), pomoćnici u nastavi kao potpora inkluzivnom obrazovanju (4,4 mil. kn), **energetski učinkovita obnova javne rasvjete – RePubLEEC** (4 mil. kn), **provedba mehanizma za Integrirana teritorijalna ulaganja** (1,9 mil. kn), itd.

Prihodi od raznih pristojbi i naknada ostvareni su u iznosu od 1,24 mlrd. kn (11%), uglavnom od komunalnih doprinosa i naknada (781 mil. kn), prihoda po posebnim propisima kod proračunskih korisnika (345,9 mil. kn), od sudjelovanja roditelja u ekonomskoj cijeni programa predškolskog odgoja (77,6 mil. kn) te upravnih i administrativnih pristojbi, poput državnih biljega ili boravišne pristojbe (34,8 mil. kn).

Četvrti po značaju su **prihodi proračunskih korisnika od HZZO-a za pružene zdravstvene usluge** (1,2 mlrd. kn, odnosno 11%).

Prihodi od korištenja imovine (399 mil. kn, 4%), uglavnom su od godišnje naknade za uporabu javnih cesta koja se plaća pri registraciji vozila (220,5 mil. kn) te od zakupa i iznajmljivanja imovine, poput poslovnih prostora, reklamnih panoa i ormarića, terasa, parkirališnih mjesta, pokretnih naprava, kioska, stanova i sl. (114 mil. kn). **Prihodi od ostalih poreza** iznosili su 338 mil. kn (3%), a uglavnom se odnose na porez na promet nekretnina (246 mil. kn), porez na cestovna motorna vozila (73,5 mil. kn) i porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića u ugostiteljskim objektima (14,7 mil. kn).

Grafikon 2: Ostvareni prihodi gradskog proračuna 2020.*

* S vlastitim i namjenskim prihodima proračunskih korisnika.

U odnosu na izvorni plan proračuna za 2020., ukupni **ostvareni prihodi niži su za 1,1 mlrd. kn ili 9,2%**. Na pad prihoda uvelike su utjecali izvanredna epidemiološka situacija koja je uzrokovala usporavanje gospodarskih aktivnosti, potresi koji su pogodili Grad Zagreb, Vladine i gradske mjere za gospodarstvenike koje su donesene u cilju ublažavanja negativnih posljedica, te promjene u sustavu oporezivanja dohotka koje su se primjenjivale od 1. siječnja 2020. (povećan osobni odbitak i olakšice za fizičke osobe mlađe od 30 godina). Zbog toga su najviše podbacili prihodi od poreza na dohodak i prireza (za 381,3 mil. kn), pomoći (za 299,8 mil. kn, uglavnom iz EU i iz državnog proračuna), prihodi od raznih pristojbi i naknada (za 293 mil. kn, najviše prihodi od sufinanciranja cijene predškolskog odgoja, komunalni doprinosi i naknade) te prihodi od ostalih poreza (za 144,5 mil. kn, najvećim dijelom od poreza na promet nekretnina). Istovremeno su ostali prihodi i prihodi od prodaje dugotrajne imovine premašili prihode iz izvornog plana proračuna (za 116,5 mil. kn i 53,4 mil. kn).

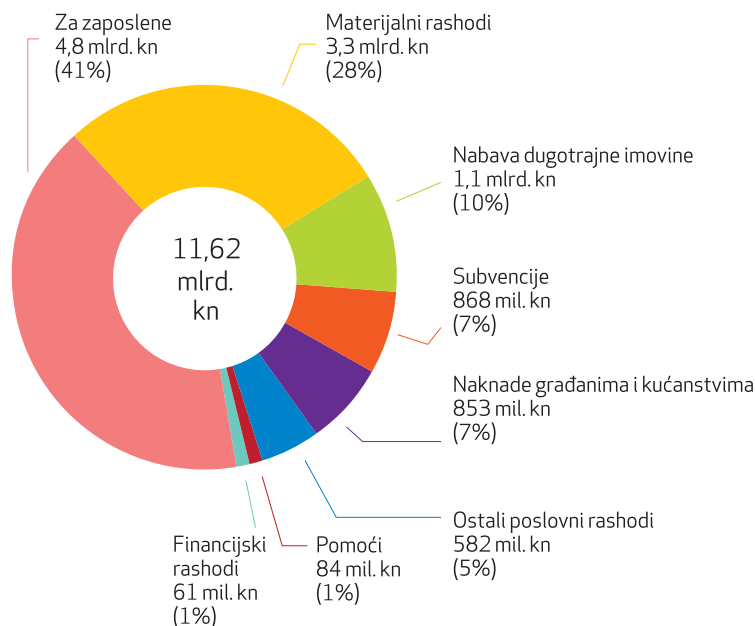
U odnosu na konačan plan za 2020. (preraspodjelu sredstava od 31. prosinca 2020.), **ostvareni prihodi manji su za 836 mil. kn, odnosno 7,2%**. Najviše su podbacili planirani prihodi od pomoći (za 433 mil. kn, uglavnom pomoći iz EU i iz državnog proračuna), prihodi od raznih pristojbi i naknada (za 196 mil. kn, uglavnom komunalni doprinosi i naknade), prihodi od ostalih poreza (za 124,5 mil. kn, najvećim dijelom na promet nekretnina)

i prihodi proračunskih korisnika od HZZO-a za pružene zdravstvene usluge (za 70 mil. kn), dok su prihodi od prodaje dugotrajne imovine premašili planirani iznos za 43,5 mil. kn.

OSTVARENI RASHODI PO VRSTAMA

Ukupni rashodi 2020. iznosili su **11,62 mlrd. kn** (grafikon 3), te su **za 107,2 mil. kn (0,9%) niži od rashoda iz izvornog plana** proračuna za 2020. Najznačajnije su povećani rashodi za subvencije (za 329,1 mil. kn, uglavnom za ZET), za zaposlene (za 226,5 mil. kn) te naknade građanima i kućanstvima (za 143 mil. kn, najvećim dijelom za roditelje odgojitelje), dok su rashodi za nabavu dugotrajne imovine manji za 513,8 mil. kn, a materijalni rashodi za 210,2 mil. kn.

Ukupni rashodi u 2020. su za 190 mil. kn (1,7%) viši od rashoda planiranih konačnim planom za 2020. (preraspodjelom sredstava od 31. prosinca 2020.). Pritom su najznačajnije povećani rashodi za subvencije (za 319,8 mil. kn, uglavnom za ZET), za zaposlene (za 229,5 mil. kn) te naknade građanima i kućanstvima (za 148,2 mil. kn, najvećim dijelom za roditelje odgojitelje), dok su rashodi za nabavu dugotrajne imovine manji za 407,8 mil. kn, a materijalni rashodi za 96,4 mil. kn.

Grafikon 3: Ostvareni rashodi gradskog proračuna u 2020. po vrstama (ekonomska klasifikacija)*

* S rashodima financiranim iz vlastitih i namjenskih prihoda proračunskih korisnika.

Rashodi za zaposlene (4,8 mlrd. kn) su plaće, doprinosi i ostali rashodi za zaposlene, uključujući i rashode za zaposlene na projektima koji se financiraju iz sredstava EU-a. Od ukupnih rashoda za zaposlene, 2,8 mlrd. kn se odnosi na sredstva za plaće zaposlenih kod proračunskih korisnika kojima se sredstva ne doznaju iz proračuna Grada Zagreba. Pritom se najveći dio (1,6 mlrd. kn) odnosi na zaposlene u osnovnim i srednjim školama za koje se sredstva osiguravaju iz državnog proračuna, dok se 0,8 mlrd. kn odnosi na zaposlene u bolnicama i ostalim zdravstvenim ustanovama za koje sredstva osigurava HZZO.

Materijalni rashodi (3,3 mlrd. kn) se najvećim dijelom odnose na tekuća i investicijska održavanja objekata komunalne infrastrukture (npr. održavanje javnih površina, javne rasvjete, cesta, groblja i krematorija) i objekata gradske uprave i gradskih proračunskih korisnika, ali i na uredski materijal, energiju i usluge (primjerice, telefona, pošte, prijevoza, informiranja), neophodne za funkcioniranje gradskih upravnih tijela i gradskih proračunskih korisnika.

Za **nabavu dugotrajne imovine** utrošeno je 1,1 mlrd. kn, i to za gradnju nerazvrstanih cesta, komunalnu infrastrukturu, poslovne i ostale građevinske objekte, radove na energetskej obnovi objekata u sklopu projekta ZagEE, sanaciju klizišta te opremu u školstvu, zdravstvu, ustanovama socijalne skrbi i slično.

Subvencijama u iznosu od 868,3 mil. kn potiče se proizvodnja i usluge trgovačkih društava, obrtnika, poljoprivrednika, te malih i srednjih poduzetnika. Najveći se dio odnosi na javni gradski prijevoz, odnosno ZET (754,2 mil. kn), zakupninu dvorane Arena (57 mil. kn), zapošljavanje osoba s invaliditetom – URIHO i LADA d.o.o. (28,2 mil. kn), radijske i televizijske sadržaje kao i elektroničke publikacije (8,3 mil. kn), Zagrebački inovacijski centar (5,7 mil. kn), te poticanje razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva, poljoprivrednika i obrtnika (3,7 mil. kn).

Naknade građanima i kućanstvima iznosile su ukupno 852,8 mil. kn, a obuhvaćaju novčanu pomoć za novorođenčad i roditelje odgojitelje (521 mil. kn), sufinanciranje međumjesnog javnog prijevoza učenika, nabavu udžbenika i drugih obrazovnih materijala te izvannastavne aktivnosti (83,1 mil. kn), ZET prijevoz i prijevoz osoba s invaliditetom (80,9 mil. kn), dodatak uz mirovinu (63,5 mil. kn), naknade za poboljšanje učeničkog i studentskog standarda te potpore djeci poginulih i nestalih branitelja (32,7 mil. kn), priključenje na komunalne vodne građevine (21,4 mil. kn), prehranu socijalno ugroženih (16,4 mil. kn), pomoć kućanstvima za troškove stanovanja (10,1 mil. kn), te razne druge programe pomoći osobama s invaliditetom, nezaposlenima, dobrovoljnim davateljima krvi, braniteljima i stradalnicima Domovinskog rata, stipendije učenicima i studentima, itd.

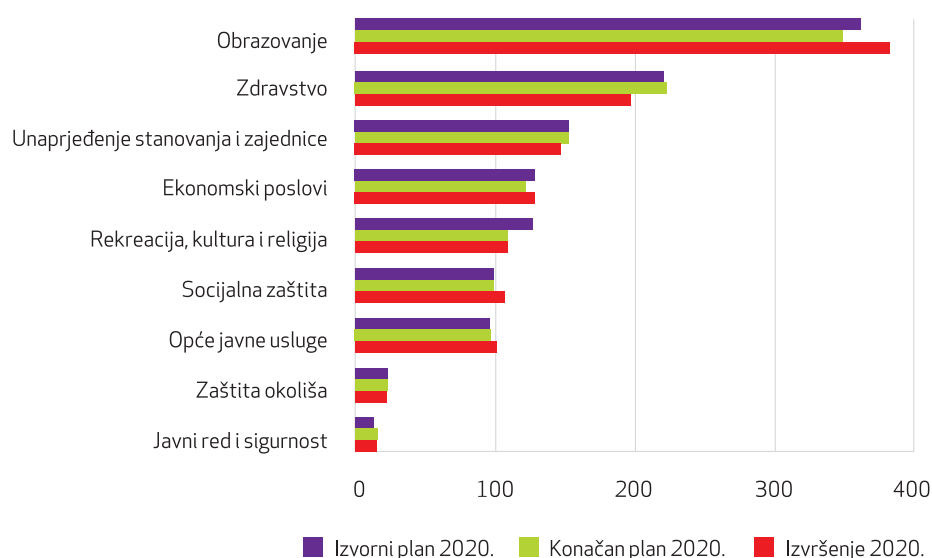

subvencija
bespovratno davanje sredstava za poticanje proizvodnje dobara ili pružanje usluga.

Ostali poslovni rashodi u iznosu od 582,1 mil. kn uglavnom podrazumijevaju tekuće donacije i kapitalne pomoći. Tekuće donacije (371,7 mil. kn) se odnose na sufinanciranje sporta (172 mil. kn), vjerske i privatne vrtiće i škole (81,2 mil. kn), kulturu (npr. knjižnice, muzeje, kazališta, glazbenu, likovnu, filmsku djelatnost) te neprofitne organizacije (udruge, socijalni, humanitarni i razvojni programi i slično). Kapitalne pomoći (156,7 mil. kn) utrošene su najvećim dijelom za podmirenje obveza Zagrebačkih otpadnih voda (140 mil. kn), za obnovu i rekonstrukciju voznog parka ZET-a (9,3 mil. kn), za podmirenje obveza Centra za gospodarenje otpadom (6,4 mil. kn) i za Zagrebački inovacijski centar (1 mil. kn).

OSTVARENI RASHODI PO NAMJENI

Prosječno se mjesečno 2020. iz gradskog proračuna na svakog građanina trošilo 1.203 kn (grafikon 4), od čega najviše za obrazovanje (382 kn), zdravstvo (196 kn), usluge unaprjeđenja stanovanja i zajednice (146 kn) te ekonomske poslove (128 kn). U odnosu na izvorni plan proračuna, najviše su se smanjili rashodi za zdravstvo (24 kn) i rekreaciju, kulturu i religiju (za 18 kn), a najviše povećali rashodi za obrazovanje (21 kn). I u odnosu na konačan plan (preraspodjelu sredstava od 31. prosinca 2020.) najviše su se smanjili rashodi za zdravstvo (26 kn), a najviše povećali rashodi za obrazovanje (33 kn).

Grafikon 4: Prosječna mjesečna potrošnja po namjeni (funkcijska klasifikacija), po građaninu, ostvareno 2020. (u kn)*

* S rashodima financiranim iz vlastitih i namjenskih prihoda proračunskih korisnika.

Rashodi za obrazovanje odnose se na predškolsko obrazovanje (za zaposlenike u gradskim vrtićima, subvencioniranje povlaštenih cijena gradskih vrtića), te osnovno i srednjoškolsko obrazovanje (uključujući plaće za zaposlene, te materijalne rashode i nabavu dugotrajne imovine).

Rashodi za zdravstvo odnose se na zdravstvenu zaštitu, izradu i provedbu programa i strategija zdravstvene zaštite, promicanje zdravlja te prevenciju i suzbijanje ovisnosti, potpore zdravstvenim programima i projektima udruga i drugih oblika organiziranog zdravstvenog djelovanja i rada, koordinaciju i kontrolu zdravstvenih ustanova u vlasništvu Grada.

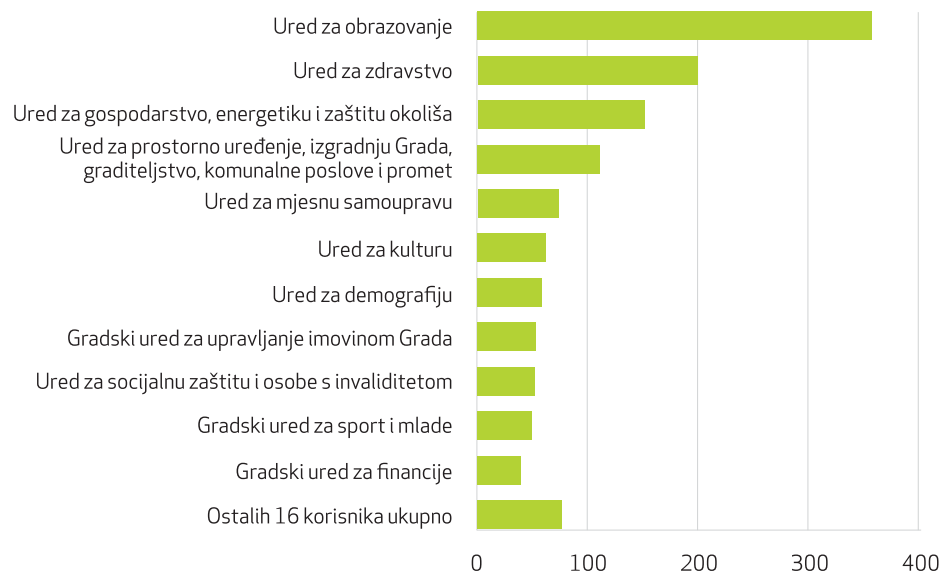
Usluge unaprjeđenja stanovanja i zajednice uglavnom se odnose na održavanje gradske imovine i javnih površina (ulična rasvjeta i dr.).

Ekonomski poslovi uglavnom se odnose na javni gradski prijevoz, gradnju i održavanje cesta, poljoprivredu i turizam.

Rashodi za rekreaciju, kulturu i religiju odnose se na financiranje kulturnih ustanova, pomaganje raznih kulturnih programa i djelatnosti, sufinanciranje sporta, subvencije za zakupninu dvorane Arena i sl.

OSTVARENI RASHODI PO PRORAČUNSKIM KORISNICIMA

Veći dio gradskih upravnih tijela u ukupnim rashodima sudjeluje s relativno malim iznosima, dok se na **tri najznačajnija ureda** – za obrazovanje, za zdravstvo, te za gospodarstvo, energetiku i zaštitu okoliša – odnosi **preko polovice proračunskih sredstava**, odnosno prosječno **705 kn mjesečno po građaninu**.

Grafikon 5: Prosječna mjesečna potrošnja po proračunskim korisnicima (organizacijska klasifikacija), po građaninu, ostvareno 2020. (u kn)*

* S rashodima i izdancima financiranim iz vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka proračunskih korisnika.

financijska imovina
novac, depoziti, obveznice,
zajmovi, itd.

RAČUN FINANCIRANJA

Grad je 2020. zabilježio ukupne prihode od 10,84 mlrd. kn i ukupne rashode od 11,62 mlrd. kn. Budući da je potrošeno više sredstava nego što je prikupljeno, ostvaren je proračunski manjak od 772,6 mil. kn (tablica 1).

Za razliku od pojmova *prihodi* i *rashodi* koji se koriste u računu prihoda i rashoda za poslovanje te prodaju i nabavu dugotrajne imovine, u računu financiranja se za **financijsku imovinu**, uzimanje, davanje i otplate zajmova koriste pojmovi primitci i izdatci. *Primitci* su priljevi novca, npr. vraćene glavnice po danim zajmovima, od prodaje dionica i obveznica, od zaduživanja, a *izdatci* su odljevi sredstava po tim istim kategorijama. Razlika primitaka i izdataka je *neto financiranje*, tj. iznos koji bi trebao biti jednak višku/manjku iz računa prihoda i rashoda.

Grad je 2020. ostvario 1.394,7 mil. kn primitaka, od čega se 313 mil. kn odnosi na dugoročne kredite za financiranje kapitalnih investicija, poput ulaganja u objekte društvene namjene, izgradnju cesta, sanaciju objekata oštećenih u potresu te za obnovu zgrada javne namjene. Primljeni zajmovi

iz državnog proračuna iznosili su ukupno 430 mil. kn jer je Grad Zagreb podnio tri zahtjeva za isplatu beskamatnih zajmova za premošćivanje situacije nastale zbog različite dinamike prihoda i dospijeca obveza uzrokovanih pandemijom, a radi poboljšanja likvidnosti i učinkovitijeg upravljanja proračunskim sredstvima. Osim toga, tijekom 2020. primljeno je 593 mil. kn od odgođenih plaćanja, od čega se 131 mil. kn odnosi na tri sporazuma o otplati duga između Zagrebačkog holdinga d.o.o. i Grada i 462 mil. kn na zajmove po **faktoringu**. Istovremeno je bilo 704,9 mil. kn izdataka za financijsku imovinu i otplatu zajmova, od čega se najveći dio odnosi na otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova (703,2 mil. kn).

faktoring financijski posao u kojem financijska institucija kupuje (u ovom slučaju od Grada) nedospjela potraživanja za prodanu robu ili obavljenju uslugu prije dospijeca za naplatu.

	Izvršenje 2018.	Izvršenje 2019.	Izvorni plan 2020.	Konačan plan 2020.	Izvršenje 2020.	Plan 2021.
Račun prihoda i rashoda						
Ukupni prihodi	9.122,6	9.572,4	11.946,0	11.679,1	10.843,0	13.648,1
Ukupni rashodi	9.530,4	10.203,3	11.722,8	11.426,0	11.615,5	12.838,8
Manjak/višak	-407,8	-630,9	223,2	253,1	-772,6	809,3
Račun financiranja						
Primitci od financijske imovine i zaduživanja	633,3	634,6	544,1	537,4	1.394,7	378,3
Izdatci za financijsku imovinu i otplate zajmova	364,1	578,0	727,3	750,5	704,9	1.196,6
Neto financiranje	269,2	56,7	-183,2	-213,1	689,9	-809,3
a) Manjak/višak tekućeg razdoblja	-138,6	-574,2	40,0	40,0	-82,7	0,0
b) Preneseni manjak/višak iz prethodnog razdoblja	-591,1	-729,7	-1.303,9	-1.303,9	-1.303,9	-1.386,6
Ukupan manjak/višak a)+b)	-729,7	-1.303,9	-1.263,9	-1.263,9	-1.386,6	-1.386,6

Tablica 1: Račun prihoda i rashoda i račun financiranja, 2018.–21. (u mil. kn)*

*S vlastitim i namjenskim prihodima i primitcima proračunskih korisnika i rashodima i izdancima financiranim iz tih prihoda i primitaka.

Kao što pokazuju tablice 1 i 2, manjak prihoda tekućeg razdoblja iznosi 772,6 mil. kn, a ukupan iznos neto financiranja 689,9 mil. kn. Razlika između ostvarenog manjka prihoda i neto financiranja u 2020. iznosi 82,7 mil. kn te će tu razliku zajedno s prenesenim manjkom prihoda iz prethodne godine (1.303,9 mil. kn) trebati pokriti u sljedećem razdoblju – ukupno 1.386,6 mil. kn.

	Izvršenje 2018.	Izvršenje 2019.	Izvorni plan 2020.	Konačan plan 2020.	Izvršenje 2020.	Plan 2021.
1. Ukupno prihodi i primitci	9.755,8	10.207,1	12.490,1	12.216,5	12.237,7	14.035,4
2. Ukupno rashodi i izdatci	9.894,5	10.781,3	12.450,1	12.176,5	12.320,4	14.035,4
3. Višak/manjak tekućeg razdoblja (1-2)	-138,6	-574,2	40,0	40,0	-82,7	0,0
4. Preneseni manjak iz prethodne godine	-591,1	-729,7	-1.303,9	-1.303,9	-1.303,9	-1.386,6
5. Ukupan manjak koji će trebati pokriti u sljedećem razdoblju (3+4)	-729,7	-1.303,9	-1.263,9	-1.263,9	-1.386,6	-1.386,6

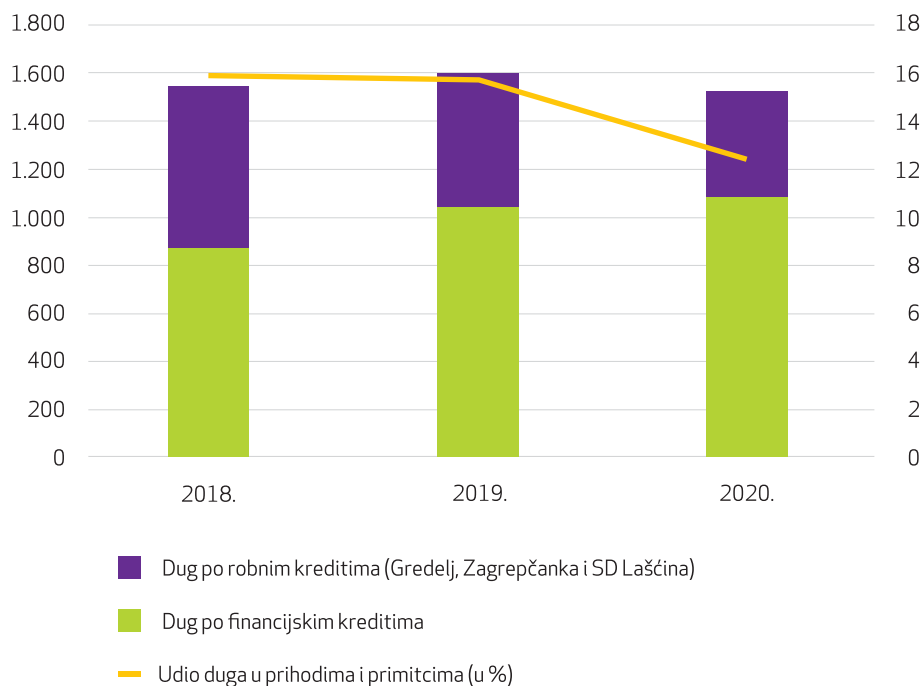
Tablica 2: Dinamika prenesenog manjka iz prethodnih godina, 2018.–20. (u mil. kn)

DUG GRADSKOG PRORAČUNA

Direktan dug je zbroj svih proračunskih manjkova (deficita) iz tekućeg i ranijih razdoblja financiranih zaduživanjem.

Direktan dug Grada Zagreba na kraju 2020. iznosio je 1,53 mlrd. kn (grafikon 6). Udio duga u proračunskim prihodima i primitcima 2020. iznosio je otprilike 12,5% pa je razina zaduženosti relativno niska. U 2014. dug Grada se povećao za oko 900 mil. kn zbog zaduživanja za Dom za starije osobe Laščina te kupnju od Zagrebačkog holdinga bivše Tvornice željezničkih vozila Gredelj i Zagrepčanke. Desetogodišnji zajam za kupnju te imovine od 2014. vodi se kao dug po robnim kreditima.

Grafikon 6: Dug Grada Zagreba (u mil. kn, lijeva skala) i udio duga u proračunskim prihodima i primitcima (u %, desna skala), 2018.-2020.*

* Dug po robnim i financijskim kreditima prikazuje samo dug Grada, bez duga proračunskih korisnika; u prihode i primitke uključeni su vlastiti i namjenski prihodi i primitci proračunskih korisnika.

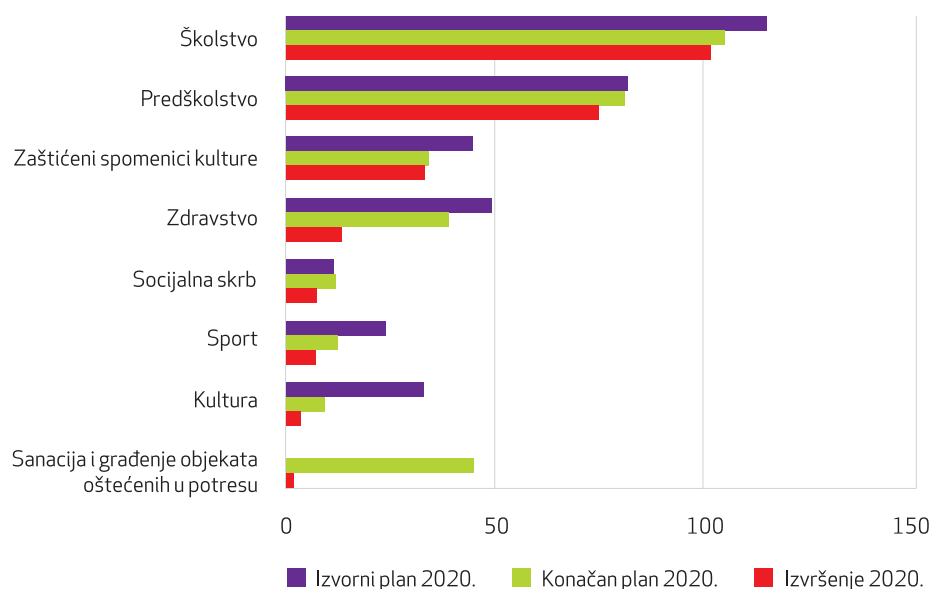
Uz direktan dug prikazan na grafikonu 6, Grad je potencijalno – kroz dana jamstva – izložen i **indirektnom dugu od 2,78 mlrd. kn** (22,7% ukupnih prihoda i primitaka u 2020.). Od toga se najveći dio (2,3 mlrd. kn) odnosi na jamstvo za obveznice Zagrebačkog holdinga izdane za refinanciranje duga iz 2007. Te su obveznice izdane u dvije tranše (1,8 mlrd. kn sredinom 2016., te još 500 mil. kn u srpnju 2017.), a Grad je za to jamstvo dobio suglasnost ministra financija.

RAZVOJNI PROGRAMI – VAŽNIJE INVESTICIJE

Za nabavu dugotrajne imovine je 2020. utrošeno 1,1 mlrd. kn, najvećim dijelom za kapitalna ulaganja u objekte društvenih djelatnosti (246,3 mil. kn) i gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture (306,2 mil. kn.). Za energetska obnova zgrada javne namjene i projekt ZagEE utrošeno je 115,2 mil. kn.

Prema izvornom planu proračuna za 2020., ukupna su **kapitalna ulaganja u objekte društvenih djelatnosti** trebala iznositi 361,8 mil. kn, a tijekom 2020. obavljene su radovi u vrijednosti od 246,3 mil. kn, odnosno 115,6 mil. kn ili 31,9% manje od planiranoga (grafikon 7). U odnosu na izvorni plan proračuna, smanjena su ulaganja po svim stavkama, a najviše za zdravstvo (za 35,9 mil. kn), kulturu (za 29,2 mil. kn), sport (za 16,5 mil. kn) i školstvo (za 13,6 mil. kn), a povećana su ulaganja u sanaciju i gradnju objekata oštećenih u potresu (2,3 mil. kn), koja nisu mogla biti predviđena u izvornom planu proračuna.

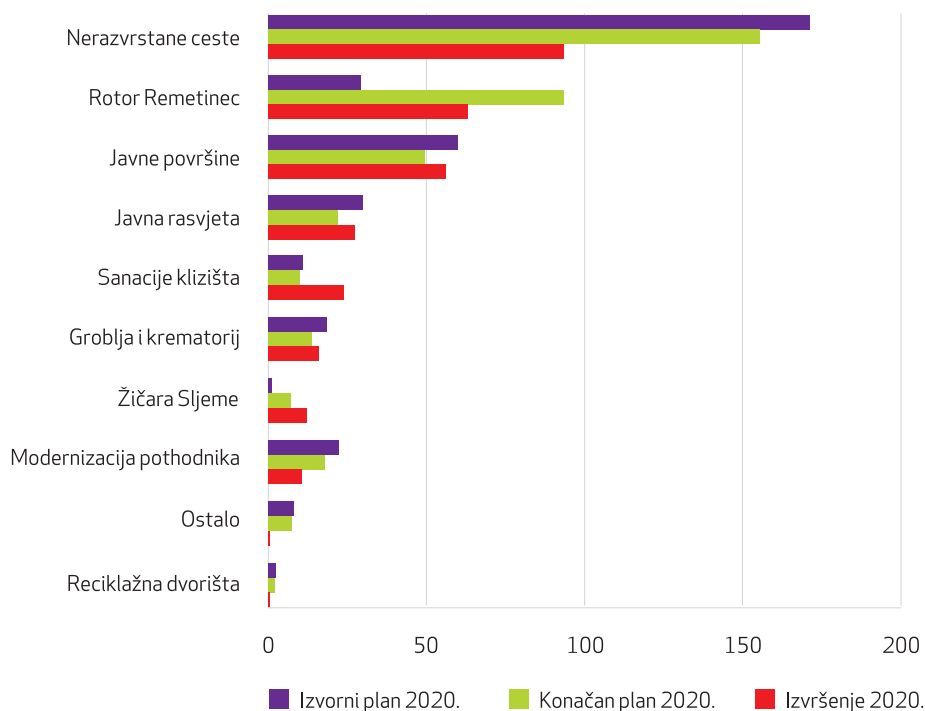
Konačnim planom iz prosinca 2020. planirana su kapitalna ulaganja u objekte društvenih djelatnosti u ukupnom iznosu od 340,2 mil. kn, a tijekom 2020. obavljene su radovi u vrijednosti od 246,3 mil. kn, odnosno 27,6% manje u odnosu na taj plan (grafikon 7). U odnosu na konačan plan iz prosinca 2020., najviše su smanjena ulaganja u sanaciju i gradnju objekata oštećenih u potresu (43,1 mil. kn) i za zdravstvo (25,5 mil. kn).

Grafikon 7: Kapitalna ulaganja u objekte društvenih djelatnosti 2020. (u mil. kn)

Izvornim planom proračuna za 2020. predviđani su radovi i izdatci za **gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture** u ukupnom iznosu od 353,4 mil. kn, a tijekom 2020. realizirano je 306,2 mil. kn, odnosno 13,3% manje od izvorno planiranog (grafikon 8). U odnosu na izvorni plan proračuna, najviše su se smanjila ulaganja u nerazvrstane ceste (77 mil. kn), dok su povećana ulaganja za rotor Remetinec (za 33,9 mil. kn), sanacije klizišta (za 13,2 mil. kn) i žičaru (za 11,6 mil. kn).

Konačnim planom iz prosinca 2020. za gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture planirano je 380,6 mil. kn, a tijekom 2020. ostvareno je 306,2 mil. kn, odnosno 74,4 mil. kn ili 19,5% manje od planiranoga (grafikon 8). U odnosu na konačan plan najviše su se smanjila ulaganja u nerazvrstane ceste (61,6 mil. kn) i rotor Remetinec (30,3 mil. kn), dok su najviše povećana ulaganja za sanacije klizišta (13,7 mil. kn).

Grafikon 8: Kapitalna ulaganja za gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture 2020. (u mil. kn)

Ovisno o projektima, sredstva za gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture upotrijebljena su za izradu tehničke dokumentacije, različite etape gradnje, uređenja ili rekonstrukcije nerazvrstanih cesta, javnih površina, javne rasvjete i dr.

Neki od završenih značajnih projekata 2020. su: izgradnja Spomenika domovini, postavljanje nadstrešnica na autobusnim i tramvajskim stajalištima, obnova prolaza Oktogon, obnova i rekonstrukcija dječjeg i sportskog igrališta u Klinu (Trnovčica), semafori na raskrižju Zvonimirove i Rusanove, prva etapa produženja Resničkog puta, produljenje autobusnog ugiba lišta uz južni kolnik Koledinečke ulice, produljenje ulice Vrbje do buduće Vrapčanske ulice i rekonstrukcija raskrižja ulica Vrbje-Odakova, izgradnja dijela produžene Jarunske ulice, izgradnja odvojka ulice Mikulići, iz-

gradnja Ulice "4c" u naselju Borovje, rekonstrukcija raskrižja Soblinečke, Prepuštovečke i Šašinovečke ulice, izgradnja Gračanske ceste s rotorom i parkiralištem kod donje postaje nove žičare, rješavanje oborinske odvodnje u Strmečkom putu, rekonstrukcija ulica Nikole Pavića, Bedeki, Obreške i Ivice Drmića, izgradnja autobusnih stajališta na Selskoj i Sljemenskoj cesti, sanacija cesta i kanalizacije na grobljima Mirogoj i Miroševac, izgradnja novih grobnih polja u Gaju urni, itd.

KAKO SE I VI MOŽETE UKLJUČITI U PRORAČUNSKI PROCES?

Gradska skupština – kao predstavničko tijelo građana – na sjednici održanoj 15. srpnja 2021. nije prihvatila izvještaj o izvršenju proračuna za 2020. O tom se izvještaju u Gradskoj skupštini više neće raspravljati, pa on ostaje neprihvaćen. Grad ima obvezu na svojim mrežnim stranicama objaviti neprihvaćeni izvještaj o godišnjem izvršenju proračuna za 2020. te ga poslati Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju.

I što sada? Iza Grada je i teška godina u kojoj je prikupljeno 10,84 mlrd. kn prihoda i učinjeno 11,62 mlrd. kn rashoda. Svaka je zaposlena osoba u proračun prosječno mjesečno uplaćivala oko 966 kn poreza i prireza na dohodak, a Grad je po stanovniku mjesečno trošio 1.203 kn. Nadamo se da će građani na temelju podataka iz ovog kratkog vodiča i uz pomoć [Vodiča kroz proračun Grada Zagreba](#), i sami moći analizirati planirane i ostvarene iznose, komentirati, javljati se gradskim zastupnicima, te tako dugoročno pokušati pomoći što efikasnijem budućem prikupljanju i trošenju sredstava gradskog proračuna, što usklađenijem sa željama građana i mogućnostima Grada.

KORISNE MREŽNE STRANICE

[Grad Zagreb](#) – Službene stranice Grada Zagreba

[Grad Zagreb – Financije](#) – Gradski proračun, kreditne ocjene Grada, obrasci

[Gradski ured za financije](#) – Kontakti, nadležnosti, poslovi

[Gradski uredi, zavodi i službe](#) – Detaljni podatci, kontakti, nadležnosti, poslovi

[Gradska skupština](#) – Ustrojstvo, nadležnosti, radna tijela, propisi

[Gradske četvrti](#) – Osnovni podatci, granice područja, tijela, ovlasti

[Mjesni odbori](#) – Granice područja, sjedišta, tijela, ovlasti

[Zagrebački holding](#) – Ustrojstvo, usluge, aktualnosti, kontakti

[Službeni glasnik Grada Zagreba](#) – Svi gradski propisi

[Ministarstvo financija – lokalni proračuni](#) – Arhiva proračuna svih općina, gradova i županija

[Zakon o proračunu](#) – Zakoni i propisi vezani uz proračun

[Institut za javne financije](#) – Transparentnost proračuna županija, gradova i općina

PRETHODNO OBJAVLJENI VODIČI

Vodič kroz proračun Grada Zagreba

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2014. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2015. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2015. – Kratki vodič

Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2015. – Kratki vodič

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2015. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2016. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2016. – Kratki vodič

Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2016. – Kratki vodič

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2016. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2017. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2017. – Kratki vodič

Prijedlog prvog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2017. – Kratki vodič

Prijedlog drugog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2017. – Kratki vodič

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2017. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2018. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2018. – Kratki vodič

Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2018. – Kratki vodič

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2018. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2019. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2019. – Kratki vodič

Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2019. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2020. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2020. – Kratki vodič

Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2020. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2021. – Kratki vodič